



МИКОЛАЇВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ, ПСИХОЛОГІЇ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ

«СХВАЛЕНО»

Вченою радою Миколаївського ОІППО

Протокол № 7 від «29» грудня 2021 р.

Програма

компетентнісно та діяльнісно орієнтованого
варіативного модуля

«Формувальне оцінювання у базовій школі»

Педагогічні працівники

МИКОЛАЇВ – 2021

Автор:

Кулешова Оксана Анатоліївна – старший викладач кафедри педагогіки, психології та менеджменту освіти

МОДІЛІ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність модуля:

Одним із факторів, що суттєво впливає на ефективність реформи «Нова українська школа» є утвердження такої філософії оцінювання, яка покликана формувати відповідальне ставлення до навчання шляхом застосування нових засобів і підходів на засадах дитиноцентризму і партнерства. Цей факт актуалізує проблему розвитку професійних компетентностей педагогічних працівників щодо здійснення оцінювання компетентностей здобувачів освіти, моніторингу їх індивідуального поступу та розробки відповідних засобів.

Необхідність підвищення кваліфікації педагогів з проблеми формувального оцінювання зумовлена доволі низьким рівнем їх компетентності з цієї проблеми.

Пропонований модуль має практичне значення, адже дозволить сформувати у педагогів компетентності, які необхідні для професійного впровадження формувального оцінювання в освітній процес.

Мета модуля:

Формування професійних компетенцій педагогів щодо застосування формувального оцінювання в освітньому процесі.

Завдання модуля:

- *Систематизувати знання щодо:*
 - теоретичних і нормативних основ формувального оцінювання;
 - засадничих принципів, сутності, властивостей формувального оцінювання;
 - методів, технік і інструментів формувального оцінювання;
- *Сформувати вміння (навички):*
 - критично оцінювати можливості різних видів оцінювання, методів, технік та інструментів;
 - формулювати вимірні і зрозумілі учням навчальні цілі і критерії оцінювання.
- *Розвинути установки на:*
 - аналітичність
 - об'єктивність
 - справедливість

Очікувані навчальні результати:

- *знання щодо:*
 - теоретичних і нормативних основ формувального оцінювання;
 - засадничих принципів, сутності, властивостей формувального оцінювання;
 - методів, технік і інструментів формувального оцінювання;
- *вміння (навички):*

- критично оцінювати можливості різних видів оцінювання, методів, технік та інструментів;
 - формулювати вимірні і зрозумілі учням навчальні цілі і критерії оцінювання.
- *установки на:*
- аналітичність
 - об'єктивність
 - справедливість

Професійні компетентності, які розвиваються під час модуля

Здатність застосовувати формувальне оцінювання в освітньому процесі.

Навчальна стратегія модуля (форми та методи організації освітньої діяльності)

Реалізація завдань для досягнення результатів модуля здійснюється через:

- розгляд навчального матеріалу на лекціях;
- самостійне вивчення слухачами навчального матеріалу на основі розробленого для модуля комплексу навчально-методичних матеріалів;
- виконання практичних завдань, спрямованих на набуття слухачами вмінь і навичок на практиці застосовувати набуті теоретичні знання;
- участі слухачів у семінарських заняттях з метою розвитку критичного мислення, установок для використання у професійній діяльності здобутих знань, вмінь.

Матеріально-технічне забезпечення модуля

- презентаційні матеріали;
- дидактичні матеріали;
- комп'ютери;
- інтернет;
- проектор;
- інтерактивна дошка.

Форма підсумкового контролю

Активність і продуктивність роботи впродовж модуля.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН МОДУЛЯ

ТЕМА 1.

РОЛЬ МІСЦЕ ОЦІНЮВАННЯ В НОВІЙ ОСВІТНІЙ СТРАТЕГІЇ

- нормативні основи оцінювання;
- філософія, завдання, характеристики ефективного оцінювання;

ТЕМА 2.

МЕТОДИКА ФОРМУВАЛЬНОГО ОЦІНЮВАННЯ

- визначення цілей оцінювання на основі очікуваних навчальних результатів. Таксономія Бенджаміна Блума;
- розроблення критеріїв для формувального оцінювання;
- техніки формувального оцінювання;
- інструменти формувального оцінювання;

РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНИХ ГОДИН МОДУЛЯ

	<i>Лекції (вивчення теорії), год.</i>	<i>Практ. заняття, год.</i>	<i>Семінар. заняття (обговорення), год.</i>	<i>Самост. робота, год.</i>	<i>Усього, год.</i>
Тема 1. РОЛЬ МІСЦЕ ОЦІНЮВАННЯ В НОВІЙ ОСВІТНІЙ СТРАТЕГІЇ	1		1		2
Тема 2. МЕТОДИКА ФОРМУВАЛЬНОГО ОЦІНЮВАННЯ	4	4			8
Усього, год.				5	15

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Зміст навчання (тематичний план)	Розподіл навчальних годин	Форми навчальних занять	Освітній продукт
Тема 1. РОЛЬ МІСЦЕ ОЦІНЮВАННЯ В НОВІЙ ОСВІТНІЙ СТРАТЕГІЇ			
1.1. Нормативні основи оцінювання;	1	Лекція-презентація	Слухач усвідомлює вимоги до оцінювально-аналітичної компетентності педагога та системи оцінювання здобувачів у закладі освіти
1.2. Філософія, завдання, характеристики ефективного оцінювання	1	Семінарське заняття	Слухач розуміє засадничі принципи, сутність, властивості формувального оцінювання
Тема 2. МЕТОДИКА ФОРМУВАЛЬНОГО ОЦІНЮВАННЯ			
2.1. Визначення цілей оцінювання на основі очікуваних навчальних результатів. Таксономія Бенджаміна Блума;	1	Лекція-презентація	Слухач розуміє таксономію пізнавальної сфери за Бенджаміном Блумом
	1	Практичне заняття	Слухач вміє операціоналізувати очікувані результати навчання
2.2. Розроблення критеріїв для формувального оцінювання	1	Лекція-презентація	Слухач усвідомлює основоположні підходи до вироблення критеріїв оцінювання
	1	Практичне заняття	Слухач уміє розробляти критерії оцінювання до видів робіт; уміє залучати учнів до вироблення критеріїв
2.3. Техніки формувального оцінювання;	1	Лекція-презентація	Слухач розуміє особливості технік формувального оцінювання
	1	Практичне заняття	Слухач уміє доцільно добирати відповідні техніки формувального оцінювання
2.4. Інструменти формувального оцінювання	1	Лекція-презентація	Слухач розуміє алгоритм розроблення інструментів оцінювання
	1	Практичне заняття	Слухач уміє доцільно обирати та самостійно розробляти інструменти оцінювання

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНИХ ТЕМ

ТЕМА 1.

РОЛЬ МІСЦЕ ОЦІНЮВАННЯ В НОВІЙ ОСВІТНІЙ СТРАТЕГІЇ

Мета:

Формування розуміння основних теоретичних положень та нормативних основ формувального оцінювання у вимірі сьогодення.

Завдання заняття:

Систематизувати знання щодо:

- вимог до оцінювально-аналітичної компетентності педагога;
- вимог до системи оцінювання здобувачів у закладі освіти;
- засадничих принципів, сутності, властивостей формувального оцінювання

Сформувати вміння (навички):

- планувати заходи формувального оцінювання;

Розвинути установки до:

- аналітичності;
- логічності

Очікувані навчальні результати:

знання:

- вимог до оцінювально-аналітичної компетентності педагога;
- вимог до системи оцінювання здобувачів у закладі освіти;
- засадничих принципів, сутності, властивостей формувального оцінювання

вміння (навички):

- планувати заходи формувального оцінювання;

установки до:

- аналітичності;
- логічності

ТЕМА 2

МЕТОДИКА ФОРМУВАЛЬНОГО ОЦІНЮВАННЯ

Мета: формування компетенцій педагога щодо застосування формувального оцінювання

➤ *Систематизувати знання щодо:*

- таксономії пізнавальної сфери за Бенджаміном Блумом;
- основоположних підходів до вироблення критеріїв оцінювання;
- особливостей технік формувального оцінювання;
- алгоритму розроблення інструментів оцінювання;

➤ *Сформувати вміння (навички):*

- операціоналізувати очікувані результати навчання;
- розробляти критерії оцінювання до видів робіт, залучати учнів до вироблення критеріїв;
- доцільно добирати відповідні техніки формувального оцінювання;
- доцільно обирати та самостійно розробляти інструменти оцінювання.

➤ *Розвинути установки до:*

- аналітико-прогностичної діяльності.

Очікувані навчальні результати:

- **знання:**
 - таксономії пізнавальної сфери за Бенджаміном Блумом;
 - основоположних підходів до вироблення критеріїв оцінювання;
 - особливостей технік формувального оцінювання;
 - алгоритму розроблення інструментів оцінювання;
- **вміння:**
 - операціоналізувати очікувані результати навчання;
 - розробляти критерії оцінювання до видів робіт, залучати учнів до вироблення критеріїв;
 - доцільно добирати відповідні техніки формувального оцінювання;
 - доцільно обирати та самостійно розробляти інструменти оцінювання
- **установки до:**
 - аналітико-прогностичної діяльності.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гронлунд, Норман Е. Оцінювання студентської успішності : практ. посіб. – К.: Навчально-методичний центр «Консорціум із вдосконаленням менеджмент освіти в Україні», 2005. – 312 с.
2. Зязюн І. А. Філософія педагогічного моніторингу // Педагогічна і психологічна науки в Україні : [зб. наук. ст. до 15 річчя АПН України. – К., 2007. – Т. 4: Педагогіка і психологія вищої школи. – С. 153–167.
3. Калмикова Л. Тести досягнень як засіб моніторингу знань, умінь і навичок студентів. Гуманітарний вісник / Переяслав-Хмельницький держ. пед. Ун-т ім. Григорія Сковороди. – Переяслав-Хмельницький, 2008. – Вип. 16.
4. Кремень В. Г. Філософія людиноцентризму в освітньому просторі/ Василь Григорович Кремень. – 2-ге вид. – К.: Т-во «Знання» України, 2011. – 520 с.
5. Оценивание учебных достижений учащихся. Методическое руководство/Сост. Р. Х. Шакиров, А.А. Буркитова, О.И. Дудкина. – Б.: «Билим», 2012. – 80 с.
6. Розробка тестів на основі критеріїв – шлях для оцінювання згідно з попередньо визначеними критеріями компетенцій (методичні рекомендації) / укл. Н. П. Малінкіна. – Ж., 2008. – Режим доступу: <http://pto-zh.org.ua/pages/p29>
7. Таксономия Б. Блума – Режим доступу: http://www.seua.am/eng/new_edu_technol/BloomElicit.htm
8. Щербак О. І., Софій Н. З., Бович Б. Ю. Теорія і практика оцінювання навчальних досягнень: Навчально-методичний посібник /За наук. ред. О. І. Щербак. – Івано-Франківськ, «Лілея-НВ», – 2014. – 136 с.